

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. III. Qualiter procedendum contra Reum contumaciter absentem?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

tum destinato, & nec ita pars actoris fuerit inventa, & neque per se, neque per Procuratorem instructum pervenerit: *tunc iudicem negotii acta apud se confecta conspiciere censemus.* Et, si quidem nihil sufficiens aditatum est, ex quo possit termino causæ certa fieri conjectura: *volumus non solum partem fugientem ab observatione iudicii relaxare, sed etiam in omnes expensas, quæ consueto modo circa lites expendantur, eum condemnare, verâ quantitate earum, Sacramento fugientis manifestanda, & omni cautela, quam super lite reus exposuit, reddenda: quæ, & si remanserit, viribus evacuabitur.* Sin autem ex gestis apud se habitis, parte actoris minimè inventâ, possit invenire viam, qua manifestum ei fiat, quid statuendum sit, *etiam absente actore, si eum meliorem causam habere perspexerit, pro eo ferre sententiam non meretur, & præsentem reum absenti actori condemnare: expensis tantummodo litis, quas reus legitimè se expendisse juraverit, condemnatione excipiendis: quia hanc pœnam actori, & meliorem causam habenti, propter solam absentiam contumaciam imponimus, nullo penitus ei regressu ad eandem litem conservando.* Sed Actor contumax, *cadat omnino de lite, si reus absolvatur: Sin verò aliqua condemnatio contra reum pro absente actore proferatur, quam forsitan non sufficientem sibi actor putaverit fugitivus: nullo modo iterum eandem litem resuscitare concedimus, & hæc quidem pœna actori fiat imposita.* Ut autem in tali casu pro actore etiam *absente* pronuntietur, sufficere, & requiri videtur ea causæ probabilitas, quæ requireretur, & sufficeret, ut Iudex pro Actore *præsente* pronuntiaret.

¶ III.

Qualiter procedendum contra Reum contumaciter absentem?

1310. **I**N jure canonico super hac quæstione extat c. *Prout nobis* 4. h. r. ubi habetur præsens casus: Titius Clericus, vocatus ad iudicium petitorium super causa decimarum, post libellum sibi oblatum, con-

tumaciter recessit, postea rediens cautionem juratoriam fecit de parendo juri; cum autem ad diem statutam adesset, eo tamen prætextu, quod advocatum suum nondum haberet, per malitiam respondere recusavit. Cum autem Actor instaret, respondit, quod 40. annis decimas, de quibus controversia erat, percepisset, et cum Iudex ulterius procedere vellet, vanis tergiversationibus utens, appellavit, et contumaciter recessit, posthabito iuramento suo: quibus intellectis Pontifex Urbanus. III. respondendo decrevit, *Deum contumaciter absentem, ad convincendam eius malitiam, semel adhuc citandum esse, qui se accesserit, finis imponatur liti; sin verò non accesserit, cum lis ante contestatâ fuerit, si liquere possit de meritis causæ, procedatur ad sententiam definitivam; aliòquin Actor mittatur in possessionem juris decimarum, servatâ proprietatis quæstione Reo absenti.* Idem habetur in c. *fin.* de eo, qui mittitur in possessionem, de quo dicemus in seqq. Pro expositione distinguendum est, an procedamus in casu, quo Reus est contumax, postquam ab Adversario conventus est actione reali, an *personali*? ut noravimus n. 678. 2. an ante, an post litem contestatam? quoposito not. textum in cit. c. *Prout nobis*, procedere de contumacia Rei post litem contestatam, actione reali conventi ab actore, de utroque autem casu jam egimus supra a n. 677. quoposito:

Resp. 1. quando Reus actione reali conventus, post litem contestatam contumaciter se absentat, & semel adhuc citatus non comparet, Iudicem posse procedere ad definitivam, si constare possit de meritis causæ; si autem non, Actorem mitti in possessionem bonorum, quæ petit, salvâ tamen quæstione proprietatis Reo absenti; advertendum autem hanc missionem in bonorum possessionem tunc fieri solum ex primo decreto, de quo supra n. 1262. & in seqq. à n. 1324. ex c. *fin.* de eo, qui mittitur. Ratio autem datæ responsionis est. 1. ex c. *prout nobis*, num. *præced.* & l. 8. c. Quomodo, & quando Iudex, ibi: *Non abs re erit, vel ad cogendum eum, ut sese presentet, vel possessionem bonorum, cui incumbit, ad se transferre, &* ad ver-

adversarium petitorum constituere, vel, auditis defensionibus tuis, id, quod juris ratio exegerit, judicare; loqui autem legem istam de contumacia Rei post litem contestatam, constat ex gloss. ibid.

1312. Dixi, *post litem contestatam*; nam si Reus sit contumax solum ante litem contestatam, Judex non potest procedere ad testium receptionem, & sententiam definitivam; cum constet ex dict. à n. 644. & 654. lite non contestata non idem statui de Reo, quod diximus n. 1305. de Actore; discrimen est ex ipsa æquitate; nam contumacia Actoris est longè detestabilior, quàm Rei: Actor enim spontè, & nemine cogente agit; Reus verò comparere invitatus arctatur, & ideo in jure dicitur *Fugiens*; adeoque Clementius agendum adversus illum; de quo V. dicta à numer. 655.

1313. Dixi 2. *si actione reali conventus*, post litem contumaciter absit Reus; nam qualiter procedendum sit contra Reum contumaciter absentem, quando Conventus est ab Actore *actione personali*? diximus à n. 678. ubi etiam num. seq. exposuimus, quem effectum, & commodum habeat is, qui ex primò decreto missus est in possessionem rei servandæ causâ, quando Reum convenit *actione reali*? assignato discrimine inter casum, quo Reus conventus *actione reali* contumax est, & cum, quo conventus *actione personali*, &c. quæ hic propterea insinuanda duximus, ut constaret de distinctione facta contumaciæ, quæ contingit ante, quæ post litem contestatam; cum alius sit effectus juris in hoc; alius, in illo casu; reliqua videri possunt à n. seq.

ARTICULUS III.

De reliquis ad hunc titulum pertinentibus.

1314. **Q**uestio 1. est, an Judex Actorem quandoquæ possit non mittere in possessionem rei petitiæ, non obstante contumacia Rei? de hoc agitur c. *Ex literis* 2. h. t. Cum enim super certis Ecclesiis lis esset inter Monachos Etollenfes, & Cano-

nicos Linconienfes, coram Judicibus à Papa delegatis, & Canonici, licet legitime citati, se absentassent; Judices (licet Monachi ob contumaciam adversæ partis essent in possessionem rerum petitarum mittendi) intuitu tamen religionis mitius agere volentes, possessionem sequestrari fecerunt, ut sic saltem Canonici, affecti tædio, stare judicio cogentur. Monachis autem Ecclesias sibi postulantibus restitui, Canonici responderunt auctoritatem Judicum delegatorum penitus expirasse, eò quòd ad alios Judices literas impetrarint, quæ præjudicare prioribus videbantur. Verùm, quoniam in posterioribus literis non fuit mentio facta priorum, nec in eis nomina continebantur Ecclesiarum, quæ in prioribus posita fuerant, sed indefinitè dicebatur, *super quibusdam Ecclesiis*: Nos attendentes (rescripsit Alexander III.) *malitiam, & dolum nulli patrocinari debere, mandamus, quatenus prædictam causam secundum formam priorum literarum (non obstantibus posterioribus) terminetis: expensas, quas propter hoc Monachi fecisse noscuntur, eis à Canonici restitui facientes.*

Ex hoc textu deducitur, Judicem quandoquæ posse Actorem, etiam in Contumacia Rei, non mittere in possessionem rei petitiæ; sed eam sequestrare, non ex qualibet causa, prout quandoquæ fit; sed ex causa Religionis, ut notat textus, vel alia causa gravi, & justa; præsertim, cum non subest periculum, gravium damnorum Actori sequentium ex tali sequestro; & hoc non in quolibet casu, sed solum, ubi Actor aliàs, propter Rei contumaciam, de jure deberet mitti in possessionem rei petitiæ, *custodia causâ*; nam de hoc casu specificè agit textus. Hinc Judex appellationis à sententia, quâ Reus condemnatus est ad cessionem possessionis bonorum, hæredi legitimo faciendam, immeritò decrevit sequestrationem eorum, eo solum titulo, quod videret Reum, acceptâ per Actorem possessione bonorum momentaneâ in petitorio pariter succubiturum; quo factum est, ut Actor, causâ in plures annos protelatâ, in multis millibus damnificatus fuerit, sine spe ullius regressus.

Not. autem 1. in tali casu, quo Judex rem petitam sequestravit, Reum contumacem